

Samenvatting Bestuursovereenkomst Project Duurzame Polder

Inleiding

Sinds 2017 verkennen diverse partijen de mogelijkheden van duurzame energieopwekking in het gebied van de Lithse, Geffense, Rosmalense en Nulandse polders op het grondgebied van de gemeenten 's-Hertogenbosch en Oss. Dit gebied wordt ook wel 'de Duurzame Polder' genoemd.

Op 10 juli 2020 is het 'Eindrapport Verkenning Duurzame Polder' gepubliceerd, dat is opgesteld in opdracht van beide gemeenten en van de provincie Noord-Brabant.

Naar aanleiding van deze verkenning hebben de gemeenteraden van 's-Hertogenbosch en Oss respectievelijk op 6 oktober 2020 en 28 januari 2021 het Duurzame Polder Gebied aangewezen als geschikte locatie voor de opwekking van grootschalige hernieuwbare elektriciteit met daarbij per gemeente behorende uitgangspunten voor de ontwikkeling. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 25 mei 2021 de regie over de plan- en besluitvorming voor de ontwikkeling van het project Duurzame Polder bij de gemeenten neergelegd.

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat geeft er, op basis van de afspraken in het Klimaatakkoord van 2019, ook de voorkeur aan dat de decentrale overheden zorgdragen voor de inpassing van nieuwe wind- of zonneparken door middel van de Regionale Energie Strategie (RES). In het Klimaatakkoord is de afspraak gemaakt om de vergunningen voor de te realiseren duurzame opwek op land voor 1 januari 2025 verleend te hebben.

Om tot daadwerkelijke realisatie en een goede ruimtelijke inpassing te komen dienen juridische procedures te worden doorlopen, waarbij rekening dient te worden gehouden met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De beide gemeenten, de provincie en het ministerie hebben daarom het initiatief genomen om hiertoe een bestuursovereenkomst op te stellen.

Doel van de bestuursovereenkomst

In de Bestuursovereenkomst Project Duurzame Polder leggen de gemeenten 's-Hertogenbosch en Oss, de provincie Noord-Brabant en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat afspraken vast om te bewerkstelligen dat de juridische procedures tijdig worden doorlopen. Zij willen daarmee het vervolgproces naar de besluitvorming in gang zetten, ook om te zorgen dat de relevante betrokkenen en potentiële ontwikkelaars in een vroegtijdig stadium kunnen aansluiten om hun inbreng te leveren aan de benodigde procedures.

In de bestuursovereenkomst worden daarom afspraken vastgelegd over:

- De bestuurlijke uitgangspunten
- Het proces: stappen en planning
- De inzet en acties van de partijen
- De organisatie en de samenwerking
- De kosten en financiering.

Bestuurlijke uitgangspunten

De bestuurlijke uitgangspunten zijn vastgelegd in de besluiten hierover van de Gemeenteraden van 's-Hertogenbosch (6 oktober 2020) en Oss (28 januari 2021) en in de Statenmededeling van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (25 mei 2021).

Deze uitgangpunten hebben betrekking op het aanwijzen van het Duurzame Polder Gebied als geschikte locatie voor het grootschalig opwekken van hernieuwbare elektriciteit uit wind en/of zon, op de voorwaarden die daaraan per gemeente worden gesteld en op de rol die de gemeenten en de provincie hierin willen nemen.

Het Proces

De ruimtelijke besluitvormingsprocedures vinden plaats in een overbruggingsperiode tussen het regime van de Wet ruimtelijke ordening en de invoering van de Omgevingswet. De partijen hebben daarom in de bestuursovereenkomst een indicatieve route in de vorm van een stappenplan weergegeven. In de bestuursovereenkomst is tevens opgenomen dat de gemeenten voor eind van 2021 besluiten of er 'projectprocedure' wordt doorlopen, danwel dat wordt ingezet op een procedure voor een Omgevingsvergunning.

Inzet en acties van de partijen

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de provincie Noord-Brabant zullen de rijkscoördinatie­regeling en de provinciale coördinatie­regeling niet toepassen voor dit project, zodat de regie over de planvorming en besluitvorming bij de gemeenten komt te liggen.

De gemeenten spannen zich in om ieder voor hun eigen grondgebied de benodigde procedures te doorlopen, een vorm van (lokale) financiële participatie in te vullen en overige belangen, zoals klimaatadaptatie, wonen, landbouw, natuur, recreatie en cultuurhistorie mee te koppelen en te integreren in het project Duurzame Polder.

Er wordt door de gemeenten een gezamenlijke projectorganisatie ingericht.

Het ministerie en de provincie spannen zich in om binnen hun mogelijkheden het project te ondersteunen op het gebied van het omgaan met potentiële effecten voor de luchtmacht, netschaarste en eventuele strijdigheid met andere belangen. Daarnaast ondersteunen zij de gemeenten met kennis en ervaring, bijvoorbeeld op het gebied van planvorming en besluitvorming.

Indien blijkt dat het uiteindelijke voorkeursalternatief negatieve effecten heeft op natuurdoelen zoeken provincie en gemeenten naar mogelijkheden om deze effecten te mitigeren en als dat niet mogelijk blijkt, om de negatieve effecten te compenseren.

Organisatie en Samenwerking

Er wordt een stuurgroep ingericht waarin de wethouders van beide gemeenten deelnemen, naast de gedelegeerd opdrachtgever. De gedeputeerde neemt hierin deel als adviseur. De voortgang van het project wordt besproken in de stuurgroep in een overleg dat minimaal tweemaal per jaar plaatsvindt. Indien in dat overleg wordt geconcludeerd dat de voortgang onvoldoende is, nemen de gemeenten passende maatregelen.

Indien GS ondanks de maatregelen en bespreking van de resultaten daarvan, de oplossingen onvoldoende acht, kan GS besluiten om alsnog de provinciale coördinatie­regeling van toepassing te verklaren.

Kosten en Financiering

De partijen gaan ervan uit dat de voorbereidingskosten van de ruimtelijke besluitvormingsprocedures zoals gebruikelijk op de uiteindelijke ontwikkelaars verhaald worden. De gemeenten en de provincie dragen zorg voor voorfinanciering van de externe kosten en het ministerie ondersteunt beide gemeenten met een financiële bijdrage.